

se nr. 753 af 25. august 2001, som senest ændret ved lov nr. 314 af 5. maj 2004) og lov om kemiske stoffer og produkter (jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996, som senest ændret ved lov nr. 315 af 5. maj 2004), der ikke er særligt rettet mod havmiljøforurening, men som efter omstændighederne også vil kunne finde anvendelse.

Havmiljøloven indeholder i kapitel 2 regler om udtømmning af olie. Efter § 11, stk. 1, må udtømmning af olie ikke finde sted på dansk søterritorium. I de eksklusive økonomiske zoner eller uden for dansk søterritorium i øvrigt er der ikke ubegrænset forbud mod udtømmning af olie, men udtømmningen må kun finde sted i overensstemmelse med nærmere regler fastsat af miljøministeren, jf. § 11, stk. 2 og 3.

De nærmere regler er fastsat i bekendtgørelsen om udtømmning af olie fra skibe, der i § 2-3 regulerer de såkaldte særlige havområder og i §§ 4-5 udtømmning uden for de særlige havområder.

Havmiljøloven indeholder endvidere i kapitel 3 regler om udtømmning af flydende stoffer, der transporteres i bulk. Efter § 13, stk. 1, må udtømmning af sådanne stoffer, bortset fra vand, ikke finde sted på dansk søterritorium. I de eksklusive økonomiske zoner eller uden for dansk søterritorium i øvrigt er der ikke ubegrænset forbud mod udtømmning af flydende stoffer, men udtømmningen må kun finde sted i overensstemmelse med nærmere regler fastsat af miljøministeren, jf. § 13, stk. 2 og § 14.

De nærmere regler er fastsat i udtømningsbekendtgørelsen.

Overtrædelse af bestemmelserne i havmiljølovens § 11, stk. 1 og 2, samt bekendtgørelsen om udtømmning af olie §§ 2-5 er strafbelagt, jf. henholdsvis havmiljølovens § 59 og bekendtgørelsens § 7. Tilsvarende gælder overtrædelse af bestemmelserne i havmiljølovens § 13 og de relevante bestemmelser i udtømningsbekendtgørelsen, jf. henholdsvis havmiljølovens § 59 og udtømningsbekendtgørelsens § 18.

Miljøstyrelsen har over for Justitsministeriet oplyst, at de handlinger, som efter direktivforslagets artikel 4 og 5 skal betragtes som overtrædelser, er ulovlige efter dansk miljølovgivning – dvs. havmiljøloven, bekendtgørelsen om udtømmning af olie fra skibe samt udtømningsbekendtgørelsen. Som nævnt ovenfor er de relevante bestemmelser i miljølovgivningen strafbelagte, og de pågældende danske regler må således anses for at opfylde mindstekravene for det strafbare område som fastsat i rammeafgørelsens artikel 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter straffelovens § 196 om grov miljøkriminalitet straffes den, der under skærpende omstændigheder i strid med miljø-

lovgivningen 1) forurener luft, vand, jord eller undergrund med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare herfor, eller 2) opbevarer eller bortskaffer affald eller lignende stoffer med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare herfor. Strafferammen er fængsel indtil 4 år.

Rammeafgørelsens artikel 3 om straf for medvirken er opfyldt ved straffelovens § 23, der indeholder hjemmel til at straffe for medvirken både til overtrædelse af straffeloven og særlovgivningen, i dette tilfælde havmiljøloven.

For så vidt angår mindstekravene til strafferammernes maksimum i rammeafgørelsens artikel 4 bemærkes, at overtrædelser af havmiljøloven straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Straffen kan i henhold til havmiljølovens § 59, stk. 3, stige til fængsel indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, eller 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Bekendtgørelserne om henholdsvis klassifikation og kategorisering, samt udtømmning af flydende stoffer, der transporteres i bulk og om udtømmning af olie indeholder også hjemmel til bødestraf og fængselsstraf op til 2 år.

Strafbestemmelserne i miljøbeskyttelseslovens § 110 og lov om kemiske stoffer og produkter § 59 er sammenlignelige med havmiljølovens § 59, og hjemler således almindeligvis bødestraf og i alvorligere tilfælde fængsel indtil 2 år.

Særligt alvorlige tilfælde straffes efter straffelovens § 196 om grov miljøkriminalitet med fængsel indtil 4 år.

De gældende danske strafferammer i havmiljøloven og straffelovens § 196 opfylder rammeafgørelsens artikel 4 med følgende to undtagelser:

Efter artikel 4, stk. 3, skal medlemsstaterne have en strafferamme med et maksimum på mindst mellem 5 og 10 års fængsel, hvis forsætlige overtrædelser af artikel 2 har medført betydelige og omfattende skader på vandkvaliteten, dyre- eller plantearter eller dele af disse samt alvorlig personskade eller død.

Gerningsbeskrivelsen i artikel 4, stk. 3, vurderes efter dansk ret at være omfattet af straffelovens § 196, jf. havmiljøloven. Det er dog ikke efter straffelovens § 196 noget krav, at den ulovlige udtømmning har haft alvorlig personskade eller død til følge, idet straffelovens § 196 er anvendelig, allerede fordi den ulovlige udtømmning har haft til følge, at miljøet er blevet bety-